

אוניברסיטת בר-אילן
הפקולטה למשפטים
דיני עונשין 2-104-99
מועד א', תשפ"א
פרופ' הדר דנציג-רוזנברג

הוראות לבוחנים ולבחנות:

משך הבדיקה – **2.5 שעות**. תכנו בהתאם את הזמן.

הבדיקה בחומר **סגור**. מאושר שימוש בחוק העונשין בקובלץ מודפס ללא הערות או סימוניים.
ענו באופן ענייני ומדויק, ושימו לב למוגבלת המקום. חריגה מהמקום תגרור הפטחת ציון.
רק מי שקיבל אישור ממדור תמייה והנגשה, והציג זאת מול המרצה, רשאי להשתמש באפשרות סריקת התשובות.

בהצלחה!

שאלה ראשונה (70 נק', עד 2100 מילימ')

מאור הוא עבריין צעיר וחסר רחמים העומד בראש ארגון פשיעה מקומי, שאינו מהסס לפגוע למי שצעריך ואיש אינו מעז לעמוד מולו. ארגון הפשע של מאור משליט טרור על תושבי העיר, אף המשטרה המקומית נרתעת מאנשיו ומאפשרת להם לעשות כל העולה על רוחם.

בתגובה למספר אירועים של זריקת רימונים לבתי שוטרים ואיומים עליהם ועל בני משפחותיהם, ולאחר שנתקלו באטיימות מצד מפקדיהם המיאשים, החליטו **צחי וראובן**, שני קציני בילוש מצטיינים במשטרה המקומית, להתנקם בארגון הפשע של מאור, שלטונם היה אחראי לאירועים האחרונים. לצורך כך, הכינו מטען חבלה שיוצג למכוון המרצדים של מאור ווופעל מרוחק ברגע התנועת מנוע הרכב "כדי לגרום לו חבלה חמורה וללמוד אותו לקח כהוגן".

השנים ניסו לברר את שגרת חייו וזמן נסיעותיו של מאור, אך שלא קיבלו גישה לוחמרי המודיעין المسؤولים של המשטרה, יצרו עם ישבץ עם **Յואב**, שעבד כרכז מודיעין צעיר במשטרה. **צחי וראובן** איימו על **Յואב**, שאם לא ימסור להם את המידע המוסוג שהוא בידי המשטרה בנוגע ליעדי הנסיעות של מאור ולוחות הזמנים, הם "ידאגו" לכך שיואב יאבذ את עבודתו החדשה.

Յואב ההמון התלבט האם להיכנע לאיום, אך לבסוף הניח שאין כל מניעה להעביר את המידע על נסיעותיו של מאור, שכן העיר כי מAMILIA **צחי וראובן** אינם מסוגלים לבצע בלבד את פעולה הנוקם לפני מאור, ואף מצפונם לא אפשר זאת. יומיים לאחר השיחה עם צחי וראובן, הוא ניצל את אחד הרגעים בהם יצא מפקדו להפסקה, ולאחר מכן במאגרי המידע المسؤولים, מצא את מבויקשו והעתיק לפתקית את מועדי הנסיעות הצפויים. **Յואב** העביר **צחי וראובן** את הפתקית, בה נכתב כי מאור צפוי לעלות מחר לקשרו של הצדיק רבי יוסף קדמוניים, כדי שנוהג לעשות זאת מדי חדש בחודשו בעשوت הערב המאוחרות. בעקבות המידע שהתקבל, מיהרו **צחי וראובן** לשבץ את שמותיהם במשמרת הלילה שלמחרת, לפטרול הקבוע סבב קברות הצדיקים באזר, לצורך ביצוע ההתקנות במאור בגין מפריע. כדי לחסוך התקנות ביום הביצוע עצמו, ארזו צחי וראובן את מטען החבלה והחביאו אותו ברכבו של צחי, שעימיו התוכנו לנסוע למחמתו לקשרו של הצדיק בשעה המועדת.

משהbian **Յואב** כי **צחי וראובן** רציניים בכונתם לנוקם במאור ולפגוע בו, הוא חש נקיפות מצפון קשות. **Յואב** מיהר להודיע על פעולה הנוקם למפקד התחנה. כדי שלא לחתת סיוכנים מיותרים, ערך מפקד התחנה שינויים בשיבוצי המשמרות והעביר את **צחי וראובן** לפטROL בשעות הבוקר, וכך למעשה, גרם להם להבין שתוכניתם נשפה. בלית ברירה הבינו השניים כי עליהם לסתות מהתוכנית. בד בבד, התברר בדיעבד כי בטעות **Յואב** לא העתיק את מועדי הנסיעות של מאור, אלא דווקא מידע מידי בלתי מסווג וחסר חשיבות של המועדים בהם תכנן אחד מאנשי המודיעין בתחנה לצאת לחופשה (מועדי החופשות הופיעו באתר שהיה נגיש לכל שוטרי משטרת ישראל).

שאלה מס' 1.1 (30 נק')

דונו באחריות הפלילית של **צחי וראובן** לעבירה לפי סעיף 380, על נגזרותיה. הניתן כי לא חל סיג לאחריות הפלילית על מי מהם. (30 נק', עד 900 מילימ')

תשובה

ס' 382(א) - צורה מוחמרת של ס' 380. אך נאמר בה "געברה עבירה לפי סעיף 380... ", וכן מדובר בניסיון בלבד ולא עבירה העבירה בשלמותה, שכן רק בנגזרת המקורית של העבירה בס' 380. אצין כי אם ביהם"ש ירצה להחמיר עם הנאים- יתכן ובמציאות פרשנות ומפתת היותם מבצעים בנסיבות יתכן וירושע אותם בעונש כפול לפי סעיף זה, שכן הם חבירו יחד למבצע המעשה בידי שניהם.

חי וראובן ככל הנראה ירושעו בביטוי בצוותא לניסיון עבירות התקיפה שגורמת לחבלה של ממש. הם פועלו יחד לאורך כל הדרך וביצעו יחד את כל היסוד העובדתי מהגיית הרעיון ועד סיכול ניסיונם. שניהם מבצעים עיקריים ובועל כונה משותפת (אמרו במפורש מה כוונתם), וכך אין ספק כי הם מבצעים בצוותא, "אדוני העבירה", יוזמו תכננו וביצעו הכל יחד. על כן גם אדון בהם יחד.

ניתן לומר שמדובר בניסיון לא מושלם. שכן חי וראובן לא הפיעלו לבסוף את הפצפה ולא גרמו לחבלה של ממש למאור, ובבלתי צלח- כיוון שככל הנראה לא היו פוגשים במאור בפטROL שלהם, שכן הלו"ז שלו שקיבלו היה שגוי. ניתן בכל זאת להפليل ניסיון בלתי צליך עובדתית.

יסוד עובדתי- התקוף- חי וראובן ניסו לתקוף את מאור בעצם הנחת המטען ברכבו, שכן אם היו מפוצצים אותו היה זה תקיפה באמצעות חומר נפץ. תקיפה מוגדרת בסעיף 378 בין היתר כהפעלת כוח על גוף של אדם ללא הסכמתו, לרבות הפעלת כוח באמצעות כל חומר אחר, וכן הם עונים על הגדרת המעשה. חברי- מאור הוא "חברו" ועליו ניסו חי וראובן להפעיל את הכוח. גורם לו בכך חבלה של ממש- תוצאה שלא התממשה ולאחר מכן ניסיון לא מושלם. **ביקורתת היסוד הנפשי**- העבירה שותקת ולכן נדרשת מודעות לכל חלקו היסוד העובדתי (ס' 19- ברירת המחדל). חי וראובן היו מודעים למעשיהם- הנחת המטען על רכבו של מאור, ואף אמרו כי התכוונו לגרום לו חבלה חמורה על מנת ללמד אותו לקח- ניתן להסיק מכך שידעו מה הם עושים. הם ידעו שמדובר במאור ובמכוניתו שאליה הם כיוונו את הנחת המטען, ולכן גם הנטיבה "חברו" מתהיקות. ניתן להסיק מכוונותם זו כי היו מודעים לאפשרות גרימת הוצאה של גרימת חבלה של ממש. אמנם חבלה של ממש הינה מושג מעורפל יותר מאשר חבלה חמורה, אך מהגדרת החבלה החמורה בס' 343Cd ניתן להניח שהמונה דומה, והם צפו בחבלה מסווג דומה ואף התכוונו לגרום לה- חבלה העולה כדי חבלה מסווגת, העוללה לפגוע קשות בבריאות הנחבל או בನחוותו. ניתן אף לומר כי הם היו מודעים לאפשרות גרימת תוצאה חמורה יותר מכל סוג של חבלה- הריגתו של מאור, ולכן קל וחומר שהיו מודעים לאפשרות שהנחת מטען ופיצצו עלולים לגרום לתוצאה. אם יטענו כי לא היו מודעים לאפשרות גרימת החבלה של ממש- ניתן לומר כי חשבו בכך ונמנעו מלברר. ניתן להסיק שהם היו מודעים לכל חלקו העבירה. נדרשת לפחות קלות דעת ביחס לתוצאה- וכאמור הם הודיעו במפורש שהייתם לבן ניסיונה להשלימה لكن ניתן להרשעם אף ביסוד נפשי זה.

חוי ומאור, כפי שהוכח לעיל, ביצעו את כל היסוד העובדתי יחד. מבצעים בצוותא נדרשת בנוסף ליסוד הנפשי של העבירה כפי שהוכחתי לעיל גם מודעות לפעולותם יחד, לשותפות ביניהם- שהייתם כMOVIN לדרך שכן פועלו יחד, הגו יחד את הרעיון, סייעו אחד לשני בכל פעולה ופעולה.

עתה, שכן מדובר בניסיון לא מושלם כאמור, יש לבחון האם בכלל נכנסו למתחם הניסיון או שעשויהם היו בוגדר הכנה בלבד. העבירה היא עבירה של

לפי מבחן המעשה האחרון, הם לא ביצעו את המעשה האחורי שהוא הפעלת הפגיעה וגרימת התוצאה של חבלה למאור, אך מבחן זה מפלי רק ניסיונות מושלים ולכן איינו התקבל ולא ניתן לו משקל גדול.

מבחן הקרבה להשלמה האנגלי/שהתקבל בישראל- כמו היו רוחקים מסיום הביצוע, והולכים לעבירה המושלמת ומסתכלים אחרת כמה נותר כדי להשלימה. מרים גור אריה מציעה להשתמש כאן במונחי זמן ומקום. במקרה זה לרואבן וצחי נשאר להגיע למקום הביצוע בבורקן לאחר מכן, ולהפעיל את הפגיעה. מבחנת מקום וזמן יש מרחק די משמעותי, אך הפעולות שנשארו מעות בלבבד ולכן ניתן לומר שהם היו קרובים להשלמת העבירה.

מבחן הקרבה להשלמה הגרמני- מסתכלים על תחילת הביצוע של העבירה, על המעשים האופייניים לה, וכמה הם התקדמו מהם. חי וראובן ביררו על שגרת יומו של מאור, שיבזו את עצם המשמרת מתאימה כדי להיות קרובים לו בעת המיועדת, החליטו מתי לבצע את העבירה, וכך הכננו מראש את המטען והסתירו אותו ברכב בו יגעו למקום ביום אחריו. על כן ניתן לומר שהם התקדמו מאוד במעשיהם ונכנסו ככל הנראה כבר לניסיון.

מבחן תחילת הביצוע- האם פועלו לפי שרשרא חוליות שמובילת בסופה של דבר לביצוע העבירה. ניתן לומר, כאמור, שביצעו את כל המעשים הרכנתיים והמתקדמים יותר- כולל איסוף אינפורמציה והקנת המטען עצמו בו יישו שימוש לביצוע העבירה. מי שמכין מטען ומסתיר אותו ברכב, לאחר שאסף מידע על שגרת יומו של הקורבן-סביר שפעולות אלה יובילו לביצוע העבירה כולה.

מבחן החד משמעות/הסרת האלים- האם מבט מהצד כמו בסרט אילם נוכל להסיק שהנאש מתקoon להשלים את העבירה. כאמור, מהקנת מטען אחריו איסוף אינפורמציה, שיבוץ לשמרות בה יפגשו הנאים בקורסן- ניתן להסיק כי הם מתקoons לחבר את המידע ולהשתמש במטען שהוסתר. על מנת לגרום אליו חבלה חמורה לקורבן המיועד.

על כן, לפי מבחנים אלה ניתן לומר שצחי וראובן נכנסו למתחם הניסיון ומעשיהם אינם בוגדר הרכנתיים בלבד.

נדרש יסוד נפשי כפול כיון שמדובר בניסיון לעבירה- ככלומר בנוסף לכוונה להשלים את העבירה על יסודותיה. מהתנהוגותם של רואבן וצחי- הם שיבזו את עצם המשמרת מייעדת שבאה יפטרלו באיזור בו ימצא מאור, והם הודיעו במפורש כי רוצים לגרום לו חמרה- ניתן לומר כי הם התקווו להשלים את העבירה על יסודותיה ולגרום לתוצאה שהיא.

לאור האמור, לעניין דעתך יש להרשיע את צחי וראובן מבצעים בצוותא לניסיון עבירות התקיפה הגורמת לחבלה ממשית לפי ס' 380.

דומו באחריותו של יואב לעבירה לפי סעיף 380 על נגזרותיה. (10 נק', עד 250 מילים)

תשובה

יואב ככל הנראה יואשם בסיווע לניסיון תקיפה הגורמת חבלה ממשית לכל היתר, אך ספק גם זה.

לשם הגדרתו כמס'יע הוא נדרש לעשות מעשה שיש בו פוטנציאל לס'יע. ניתן לומר שבאופן תיאורתי מתן אינפורמציה היא דבר חיוני שיש בו כדי לס'יע למבצעים בתכנון והשלמת העבירה, אך המידע שיתן כאן יהיה שגוי ולכן לא יכול היה לס'יע לרואבן וצחי לבצע את העבירה הספציפית זו על מאור. הסיווע שלו אכן היה לפני/זמן העבירה כנדרש. רואבן וצחי הצמיד את המטען לרכבו של מאור.

mbחינת היסוד הנפשי- יואב צריך להיות מודע לביצוע העבירה ולהתכוון לס'יע (גישה הבניים- ברק בפלונית). גם כאן אמן רואבן היה מודע לתכנון של רואבן וצחי וידע שהם מתכווניםabisין התנקשות במאור, אך קשה לומר כי התכוון לס'יע להם בכרך- הוא מראש האמין כי הם לא יצליחו להשלים את העבירה לבדם ורק מתוך הנחה זו ס'יע להם. לא הייתה לו כוונה או רצון לס'יע להם להשלים את העבירה.

אף אם ניתן היה להרשייע את יואב כמס'יע, הוא יטען לפטור עקב חרטה למס'יע לפי ס' 34. הוא הצליח למנוע את עשיית העבירה בכרך שדיוח עליה והצליח לגרום לשינוי המשמרות של צחי ורואבן ובכך לסכל מיזמתם. לא רק שעשה למטרה זו כמעט יכולתו והושיע לרשויות (למשטרה, שנכלה ב"ירושות" לפי הגדרתן בסעיף 34)- אלא גם הצליח למנוע את השלמת העבירה, ולכן ככל הנראה הוא יקבל את הפטור ולא יורשע כלכל.

7

(1.2)

דיון חלקי ברכיב פוטנציאל לס'יע:

שכן, בבחינת היסוד העובדתי לפי ס' 31 נדרש שהמעשה יהיה בעל פוטנציאל לס'יע. כפי שתכתב, בעניינו, יואב מסר לצחי ורואבן מידע שבפועל לא היה בו כל פוטנציאל לס'יע, למרות שיאב טעה לחשוב שכן. היה צורך להתייחס לכך שלפי פס'ד פלונית ככל שאין במעשה פוטנציאל לס'יע - לא מתקיים הרכיב של סיווע.

כמו כן, חסירה התייחסות לכך ש"ניסיון לס'יע" אינו ענייש, וכל עוד אין המדבר במעשה סיווע מושלם, אין בניסיון לבדוק כדי לתרום לביצוע העבירה. 3.

כעת הניחו כי המידע שמסר יואב לצחי וראובן אכן היה מידע מסווג שהיה בידי המשטרה בגין יעדי הנסיעות של מאור ולוחות הזמן (כלומר, הניחו כי יואב לא טעה, וכן העתיק נכון את מועד ומיקום הנסיעות של מאור).

האם תשנה תשובתכם לטעיף 2.1.2? דומו ונמקו. כמו כן, דומו גם בטענות הגנה אפשרויות של יואב, ככל שישkan.

(30 נק', עד 950 מילימ')

תשובה

ראשית כל, המשמעות היא שהניסיונו של צחי וראובן היה הופך צליח. לפי המבחנים לבחינת מס'ע מול מבצע בצוותא אראה מודיע אופיים של מעשי הינם מס'עים.

mbachן דברי הסבר לחוק דורש שהמעשים יהיו חינויים ואיינם מקדמים בלבד. אמנם איסוף אינפורמציה הוא מעשה מקדים, אך

אכן חינוי-אלטלא האינפורמציה, לא יכול צחי וראובן להשלים את העבירה.

mbachן השליטה הפונקציונלית- כמו שליתה היתה לנאמש על הביצוע או הפסיקתו, על המעשים. יואב מסר אינפורמציה בלבד, לא היה מעורב בביצוע ובתוכנו, לא תכנן להצטרכ למבצע הפיזי ורק תרם מידע חינוי.

mbachן האנגלוגיה לדיני הניסיון- השוואה למתחם הניסיון מול הכהנה בלבד. אם יואב היה מבצע יחיד, היינו אומרים שמעשי הכניםים בלבד- איסוף אינפורמציה, גם אם לא באופן חוקי, אינה מעידה עדין על גיבוש כוונה סופי לבצע עבירה אלא רק על

תוכנו, הכהנה, בדיקה.

mbachן חשוב העונש- קשה לומר כי התחשזה היא של יואב מגע העונש המירבי והמוחמר של מבצע או מנסה עיקרי, אלא רק

כמי שתרם לבצע העבירה.

על כן ניתן לומר כי יואב הינו מס'ע ומעשייו היו בעלי אופי תורם בלבד, והוא מעגל חיזוני לבצע העבירה על ידי צחי וראובן. יסוד עובדתי של סייע- ישנה דרישת המעשה היה בעל פוטנציאלי לסייע. כאן נאמר לעומת הסעיף קודם כי אכן היה בעל פוטנציאלי לסייע ואף הכרחי לבצע העבירה (ראו mbachן האלטלא במבחן דברי ההסבר). ישנו גם "עוד מוחשי/كونקרטי-ץיה-הסייע היה לפני עבירה ספציפית עליה ידע יואב, שהוא העבירה שתכננו צחי וראובן כלפי מאור. הוא ידע שהאינפורמציה נעודה להגעה למאור ספציפית וידע שמדובר בנקמה בו.

יסוד נפשי של סייע- גישת הבנים של ברק בפלונית- מודעות לקורות העבירה העיקרית וכוננה לסייע. ניתן להסיק מההרווי בדבר סיכון הצלחתם של ראוון וצחי כדי על העבירה שהם מתכוונים לסייע, כי מדובר בעומת נקם, וכי ברצונם לגרום לו חבלה של ממש. למרות זאת ניתן לומר כי יש ספק אם צפה זהה יעשה באמצעות תקיפה או מטען חבלה, אך ניתן לומר שחשד זאת ונמנע מלברר ולהחיל את עצמת העינויים (ס' 19(ג)(1)) כדי לומר כי היה מודע. לעניין הכוונה- אמן ספק שהייתה ליואב כוונה לסייע לעבירה זו, וספק אף אם צפה כאפשרות קרובה לוודאי את תרומת סייעו- שכן חשב שלא יצלחו ראוון וצחי להשלים את העבירה בלבד. אם לא יוכח אחרת, סביר להניח שלא ירוש יואב בכל זאת בסיע.

אך גם אם אכן ירוש, יטعن יואב לפטור עקב חרטה למס'ע. גם הפעם סביר שיקבל אותו- לਮורות שהמידע היה אמין, הוא היה מצליח ככל הנראה לסכל את מזימותם של ראוון וצחי למגרר שכך לשמורותם שונים בעקבות פעולתו, וכך אם לא- ניתן לומר שבעך שהודיע על מזימותם לרשויות (המשטרה- שנכללת בהגדרת "רשויות" בסעיף) מילא ממילא את חובתו לפי ס' 34.

לחלוין יוכל יואב לטעון לסייע הכוורת (ס' 34(ב)). מעשה שנצטווה לעשותו- צחי וראובן איימו על יואב שאם לא יסייע להם הוא יאביד את עבודתו, והם ציוו עליו לחפש ולמסור להם את המידע שנדרש לשם לסייע העבירה.

אום שנש��פה ממנה סכנה מוחשית- קשה לומר כי איבוד עבודה, שהינו איום כלכלי בעיקרו, הוא איום מוחשי. פגיעה חמורה באינטראס מוגן שבסייע- אין כל פגיעה ברכשו, חייו, חירותו, גופו או רכשו של יואב, ולכן קשה לומר שנפגע ערך או אינטראס חשוב. איבוד עבודתו אינה מהסוג שהפגיעה החמורה מתיחסת אליו.

אנוס היה לעשותו- מצד אחד ניתן לומר כי עבודתו של יואב חשובה לו, וכי חשש מהאיומים והסתוואה כולה בה היה המומם מהמתרחש וכלן הרגש אגוס לפועל.

מידיות- לא הייתה כל דרישת מצד יואב לפחות מידית, הוא אף הספיק להתלבט אם להיכנע לו. המידע אף נמסר יומיים שלימים לאחר השיחה, מה שמצויב על אום מעורפל ולא צריך מיידי לפעול כדי להטיסו.

ничיות כמותית- כיוון שלא מדובר בכוח שמופעל, קשה לומר כי יכול היה להפעיל פחות ממנה או מהתגובה שלו/מההמעשים שלו.

nichיות איקוותית- אכן היה ליואב חלופות רבות בגין מסירת מידע שגוי בכוונה על מנת לצאת ידי חובתו ואז להמשיך טיפול בענייני צאיינו תחת אום, או הודה מרחש לרשות- שלפי פס' ד פלונית (שבונוא הסיגים ולא תומר תירש), אם זו אלטרנטיבה שקיים, לא ייקום הסיג. יתר על כן, במקרה הגרוע ביותר היה יואב מפוטר מעבודתו ומוצא עבודה חדשה. גם זו אלטרנטיבה שניתן להחשב כלאジיטימית.

סבירות- ניתן לומר שלאור האומות, מסירת המידע תאמה את תחוותם וכן הייתה סבירה כדי להסיר מהם את האום. אך האום היה רגעי ומעורפל, וכאמור לעיל לא מוחשי וספציפי, ועל כן יכול היה יואב לפעול אחרת (כאמור בנחיצות איקוותית). הוא היה תחת אום במשר יומיים שלמים בלי שום תזכורת, היה לו זמן לפועל, לפניו לרשות ועובד. מסירת המידע באופן לא חוקי וסכנה בכך שהיא יסייע לעבירה ופגיעה באדם, ולאחר מכן מה רב ובנסיבות אלה אינה סבירה.

לאור האמור, אין מנוס מלומר כי הגנה זו לא תחול לו, אך בגין הספק לגבי כוונתו לסייע והפטור עקב חרטה שככל הנראה יקום לו- ניתן לסביר כי למרות שהמידע הפעם היה אמוני, בכל זאת לא ירוש יואב בסיעו לניסיונות של צחי וראובן לעבירת הגרימה של חבלה של ממש.

חסר:

א. **בניתוח של היסוד העובדתי של סייע חסירה התייחסות לרכיב- תחילת ביצוע העבירה על-ידי המבצע העיקרי העיקרי**

- **ד- בכך שהמבצע העיקרי החל ביצוע העבירה, אף אם לא השלים את ביצועה. 2-**

שאלה מס' 2 (30 נק')

שאלה שנייה (30 נק', עד 350 מילימ')

אמיר ועדיות הם זוג נשוי המנהלים אורח חיים טבוני. השניים מקפידים שלא לאכול אף מוצר שמקורו בבעלי חיים, אך לעיתים נדירות מוכנים לחטוא באכילת ביצי חופש ארגניות. ואולם, עדיות לא ידועה כי בין זוגה, אמיר, חבר בעמותת "אהובי הבשר" שמתארת המוצחרת היא התנכחות לציבור הטבעוני בישראל. בסופי שבוע, יצא Amir מביתו בתואנה כי הוא נושא למשחק כדורסל עם חבריו, אך בפועל, מצטרף אליו אמר להפגנה יחד עם חברי העמותה "אהובי הבשר". ההפגנות נערכות מול מסעדות טבעוניות בתל-אביב, ובמהלן קוראים חברי העמותה לביצוע מעשי נקמה נגד שפים טבעוניים התורמים לפגיעה בתעשייה הבשר. בהפגנה שנערכה בסוף השבוע האחרון, התרחשה קטטה בין חברי העמותה לבין קבוצת סודדים טבעוניים שהתרחcho באחת המסעדות, ואmir היה אחד מהמערבים בקטטה. אמר, שחשש שעדיות תעזוב אותו אם תגלתה כי לאורך כל השנים הסתר ממנה את חברותו בעמותה, נקט פעולות שונות בניסיון למנוע מהשוטרים שחקרים את האירוע, מגלות את הסיבה ב涅ה הוא נכח בהפגנה. משהדרת התגלה, אמר הועמד לדין בגין שיבוש מהלכי משפט.

סעיף 244 לחוק העונשין שכותרתו "шибוש מהלכי משפט" קובע כך:
"העשה דבר בכונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין, בין בסיכון הזמןו של עד, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת, דין מאסר שלוש שנים; לעניין זה, "הליך שיפוטי" לרבות חקירה פלילית".

שאלה מס' 2.1 (5 נק')

נתחו את העבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין. (5 נק', עד 70 מילימ')
תשובה

העשה - התנהגות. דבר - נסיבה. בכונה לפגוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין - יסוד נפשי של כונה/מטרה. בין בסיכון הזמןו של עד, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת - נסיבות. עבירה מטרה/כוונה התנהגותית.

5
(2.1)

במהלך דינו הוכחות התקשתה התביעה להוכיח כי אמיר פעל כוון שרצה להכשיל את החוקירה דווקא. התביעה הצלילה לשכנע כי הוא עשה זאת כיוון שרצה למנוע את עדיבתה של אשתו. יחד עם זאת, מחומר החוקירה עולה כי היה ברור לאmir שא-אמירת אמת במהלך חקירת הקטטה תפגע באופן התנהלות החוקירה, אף שלא רצה להכשילה. חוו דעתכם האם בית המשפט ירשיע את אמיר בשיבוש מהלכי משפט בנסיבות המקרה הנוכחי? דומו ונמקו. (15 נק', עד 200 מילימ').

תשובה

עתה אבודק האם אмир ממלא את תנאי העבירה.

יסוד עובדתי- אмир עשה פעולות שונות על מנת למנוע מהשופטים לגלות את הסיבה. כלומר הוא אכן "עשה דבר"- נקט פעולה אקטיבית. ישן חלופה בדרך בה הוא יכול לפעול על מנת לענות על השעיף- ניתן לומר שהוא עונה על החלופה של "העלמת ראיות"- לפי סעיף הגדרות- ס' 236 (אם הסתר את הסיבה באמצעות א-מתן עדות למשל), ואם חלופה זו לא תוכח- הוא עונה גם על הנטיבה החלופית של "בדרכך אחרת", נקיטת פעולה כלשהן למניעת גילוי פרט שחינוי לחקירה.

יסוד נפשי- העבירה שותקת מבחינת יסוד נפשי וכן נדרש מודעות למעשה והנסיבות (ס' 19- בירית המחדל) ויסוד נפשי של כוונה- ביצוע הפעולה תוך כוונה להכשיל הליך שיפוטי. אмир פעל במידענות למעשה, שכן עשה אותן למטרת הגנה על זוגותו ועשה ככל שביכולתו, כלומר אף התאמץ לעשותותם. במקרה זה אמן אמר לא התכוון להכשיל את הליך השיפוטי- שבמקרה זה הוא החוקירה הפלילת ע"י השופטים, אך יכול היה לצפות אפשרות קרובה לדאי שפעולותיו יפגעו בחקירה. על כן ניתן להצביע את דרישת הכוונה בהלכת הצפויות.

מנגד, ביהם"ש קבע בפס' 12 כהנא כי באשר לעבירות מטרת התנהגותיות לא נחיל את הלכת הצפויות באופן גורף אלא כל עבירה תידון לגופה. ניתן לטעון כי ערך הנישואין וח"י המשפחה הינו ערך פודעה חשוב שיש להתחשב בו.

12

(2.2)

**חסרה בת"חשות לפס' 12 אלגד, שם פסק בית המשפט בהתאם
לנישה הרווחת שיש להחיל את הלכת הצפויות כתחליף "מטרה"
בעבירות "шибוש מהלכי משפט". 3-**

שאלה מס' 2.3 (10 נק')

הסבירו את הרצינאל העומד בבסיס כלל הצפיפות המעוגן בסעיף 20(ב) לחוק העונשין. מדוע קבע המחוקק כי צפיה בהסתברות קרובה לודאי שקולה מבחינת האשם לקיומה של כוונה? (10 נק', עד 80 מילימ')

תשובה

החוק קבע זאת מכיוון שכאשר אדם צופה את התרחשויות התוצאה של מעשיו כאפשרות שהיא קרובה לוודאות אך בוחר לפועל בכל מקרה, הוא בוחר בעצם לפגוע בערכם המוגן ולקחת סיכון בלתי סביר. הוא מתנכר לערך החברתי שמדובר על ידי העבירה אותה הוא מבצע במידה שהיא מעבר לשווון נפש לתוצאה, הוא ממש משלים עם זה שהיא תקרה יתכן ואך יקרה נזק, ובוחר לפועל בכל זאת, בדיק כמו אדם שהתקoon מלכתחילה.

10

(2.3)